

Thỏ vụn chỉ mới được phát hiện khoảng chục năm nay. Chúng chỉ có ở Việt Nam, Lào. Theo phỏng đoán, hiện chỉ còn từ 100-200 con ngoài tự nhiên.

“Thỏ vụn (tên khoa học là *Nesolagus Timminsi*) là một trong hai loài thỏ duy nhất có sọc. Đây là loài thú chỉ còn sót lại”, TS Phạm Trọng Nghĩa, phòng Động vật học có xương sống, Viện Sinh thái và tài nguyên sinh vật (Viện KH-CN Việt Nam), cho biết.

Báo động đỏ

Thỏ vụn được các nhà khoa học Nga tìm thấy tại Lào năm 1996 và đến năm 2000 tiếp tục tìm thấy chúng ở Việt Nam ở Khu Bảo tồn thiên nhiên Phong Nha - Kẻ Bàng (Quảng Bình) và Pù Mát (Nghệ An). Kết quả đề tài “Nghiên cứu thỏ vụn Việt Nam” mới đây nhận thấy nhóm các nhà khoa học thuộc Viện Sinh thái và tài nguyên sinh vật cho thấy thỏ vụn là loài đặc hữu chỉ có ở Lào và Việt Nam. Trong nhiều năm nghiên cứu, các nhà khoa học đã thu thập một số vật mẫu, chụp ảnh và các thông tin khác về số có mặt của thỏ vụn ở các tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị và có thể có ở bắc Thừa Thiên-Huế.

“Trong quá trình đi săn, chúng tôi cũng gặp một số con thỏ vụn bị dính bẫy của người dân, bởi chúng khu trú ở rìa rừng. Đi săn đó đã làm suy giảm nghiêm trọng quần thể của loài thỏ quý hiếm này. Thế nhưng, cho đến nay chưa có công trình nào liên nghiên cứu để ý đến thỏ vụn. Do đó, chúng ta đánh giá được hiện trạng của loài này còn bao nhiêu cá thể. Số còn lại có khoảng 100-200 cá thể”, TS Nghĩa nói.

TS Động Vật Học, phòng Hệ thống học phân tử và di truyền học, thành viên nhóm nghiên cứu cho biết, thỏ là loài nòi giống và khả năng sinh sản nhanh, chúng dễ dàng nuôi và nhân giống thành

số m và đở thỏ thỏ xuyên. Thỏ nhỏ ng, chỏ a rõ vì sao loài thỏ vờn này lỏ i ngỏ c lỏ i, chỏ có quỏ n thỏ rỏ t nhỏ , nhỏ vỏ mỏ t sỏ lỏ ng, nhỏ vỏ mỏ t phân bỏ và đở y loài này đở ng trỏ c nguy cỏ tuyỏ t chỏ ng mà chỏ a có sỏ lý giỏ i thỏ a đởng. “Viỏ c thiỏ u các đở tài nghiên cỏ u chi tiỏ t, cỏ thỏ không chỏ đỏ i vỏ i loài này mà còn nhiỏ u loài quý hiếm khác là vỏ n đở báo đở ng trong công tác bỏ o tỏ n loài hiỏ n nay”, TS Thỏ cho biỏ t thêm.

Khó bỏ o tỏ n

Đỏ tài “Nghiên cỏ u thỏ vờn Viỏ t Nam” cỏ a Viỏ n Sinh thái và tài nguyên sinh vỏ t đỏ c xem là công trình duy nhỏ t nghiên cỏ u vỏ loài này. Tuy nhiên, nỏ i dung chỏ mỏ i mang tính chỏ t phát hiỏ n, mô tả và công bỏ loài mỏ i chỏ chỏ a nghiên cỏ u sâu.

Theo các nhà khoa hỏ c, không chỏ loài thỏ vờn mà nhiỏ u loài đở ng vỏ t mỏ i khác nhỏ thỏ nâu, chuỏ t đá, chỏ nhỏ i, chim... còn thiỏ u rỏ t nhiỏ u đỏ n liỏ u khoa hỏ c vỏ đỏ c đỏ m sinh hỏ c, sinh thái, quỏ n thỏ loài và đỏ c biỏ t là thiỏ u các đỏ án bỏ o tỏ n. Viỏ c thiỏ u các đỏ án bỏ o tỏ n đã đở y nhiỏ u loài, đỏ c biỏ t là các loài đở ng, thỏ c vỏ t quý hiếm trỏ c nguy cỏ bỏ đỏ a tuyỏ t chỏ ng do bỏ sỏn bỏ n thỏ thỏ xuyên và mỏ t môi trỏ ng sinh sỏ ng tỏ nhiên.

“Có mỏ t thỏ c tỏ là các đỏ tài nghiên cỏ u sâu hiỏ n chỏ dành cho nhỏ ng loài có ý nghĩa cỏ c lỏ n, ngoài ý nghĩa khoa hỏ c chúng còn có ý nghĩa thỏ c tiỏ n cao nhỏ làm thuỏ c, làm thỏ c phỏ m và đỏ c đỏ luỏ n đỏ c biỏ t quan tâm, chỏ mỏ t con thỏ thì viỏ c đỏ xuỏ t đỏ tài đỏ đỏ c chỏ p nhỏ n đỏ u tỏ kinh phí là khó có thỏ khỏ thi”, TS nhỏ tâm sỏ .

GS.TSKH Vũ Quang Côn, Phó chỏ tỏ chỏ Hỏ i Các ngành sinh hỏ c Viỏ t Nam nhỏ n đỏ nh: “Tỏ i nhiỏ u nỏ c trên thỏ giỏ i, khi phát hiỏ n ra mỏ t loài mỏ i thì đỏ u có các công trình nghiên cỏ u chuyên sâu phỏ c vỏ khoa hỏ c, kỏ c nhỏ ng loài côn trùng nhỏ bé nhỏ t... Đỏ u đó đã khuyỏ n khỏch các nhà khoa hỏ c say mê nghiên cỏ u và thúc đở y nỏ n khoa hỏ c phát triỏ n”.

Theo Đ t Vi t